721/05

Den 15. april 2005 blev i sag nr. 64.371:

xxxx xxxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxx xxx xxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der er født i 1951 og er omfattet af en pensionsordning i Danica Pension, påstår ved sin advokat selskabet tilpligtet at anerkende, at hendes erhvervsevne er nedsat med mindst 50 %.

Det fremgår af sagen, at selskabet den 28/8 2003 modtog en anmeldelse fra klageren samt en lægeattest. Det fremgår af oplysningerne, at klageren ikke længere kunne passe sit arbejde som butiksassistent (kommis) i egen købmandsforretning på fuld tid. Smerter i bevægeapparatet forhindrede hende i at udføre mange af opgaverne, men hun havde aldrig været egentlig sygemeldt herfor.

Den 11/12 2003 modtog selskabet en speciallægeerklæring af 2/12 2003 udarbejdet af speciallæge i ortopædisk kirurgi, overlæge H.S. Af erklæringen fremgår bl.a.:

"Resume:

52 årig kommis og indehaver af købmandsforretning på anpartsbasis, som tidligere har været rask, men de senere år lidt af smerter i fingrene og i den senere tid også i håndled og besvær med finmotorisk arbejde samt tungere arbejde med hænderne. Hun har disposition for leddegigt. Har været undersøgt på ortopædkirurgisk afdeling,. her og reumatologisk afdeling, her, uden at der er fundet dokumentation for

hun har leddegigt. Man mener tilstanden skyldes moderate slidgigtforandringer i tommelens rodled og fingrenes mellem- og yderled, idet røntgenundersøgelse har vist tegn herpå.
Ved undersøgelsen har hun let indskrænket bevægelighed og ømhed i tommelens rodled på begge sider. Kan dog opponeres tommelen til basis af 5. finger og i øvrigt normal bevægelighed i fingrene. Der er lidt hævelse af 2. og 3. fingers mellemled.

Konklusion:
Patientens erhvervsevne er indskrænket, så hun ikke kan klare fuldtidsarbejde i købmandsforretningen. Patienten har problemer med at klare kassearbejdet og arbejdet i grøntafdelingen. Det skulle dog være muligt at tilrettelægge arbejdet så hun skånes for at sætte tungere varer på plads, sortering af grøntsager og kassearbejde, og i stedet får beskæftigelse i blomsterafdelingen med indkøb, prissætning og lignende, som indebærer mindre belastning af hænderne, således at hun kan klare et arbejde på halvtid og måske på godt halvtid,
Hun er tidligere uddannet indenfor kontorområdet, men har været væk fra det i mange år. Vil have vanskeligt ved at vende tilbage til kontorområdet og formentlig også få problemer med fingrene, hvis hun skal være beskæftiget med kontorarbejde.
Tilstanden skønnes varig."

Speciallægeerklæringen blev efterfølgende forelagt 2 af selskabets lægekonsulenter - begge med speciale i ortopædkirurgi. De vurderede, at klagerens erhvervsevne ikke var nedsat til 50 % eller derunder.

I skrivelse af 15/1 2004 til klageren meddelte selskabet, at hun ikke opfyldte betingelserne for bevilling af præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Klagerens ægtefælle - der er medejer af købmandsforretningen - har i skrivelse af 6/2 2004 til selskabet meddelt, at han undrede sig over selskabets afslag. Han beskrev klagerens tidligere og nuværende arbejdssituation i forhold til den fælles købmandsforretning. Han mente ikke, at klageren havde givet udtryk for den reelle situation over for overlæge H.S., da hun selv havde svært ved at acceptere situationen, og da hun derfor

følte ubehag ved at fremstille den reelle situation. Han bad selskabet om at revurdere sagen.

Efter at have forelagt sagen for endnu en lægekonsulent meddelte selskabet i skrivelse af 9/3 2004 klageren, at selskabet fastholdt sin afgørelse, da denne lægekonsulent også havde vurderet, at hendes erhvervsevne ikke var nedsat til 50 % eller derunder.

Klageren er utilfreds med selskabets afgørelse og gør over for nævnet gældende, at selskabet skal anerkende, at hendes erhvervsevne er nedsat med mindst 50 %.

I skrivelse modtaget af nævnet den 2/7 2004 har klageren bl.a. anført:

> "Fordi jeg er ansat i vort eget selskab, har jeg stadig arbejde og er ikke sygemeldt, men kun fordi jeg tiltager mig privilegier med hensyn til arbejdstid, pauser og arbejdsopgaver, som ikke ville være accepteret på en anden arbejdsplads. Men situationen bliver mere og mere uholdbar, da jeg stadig formelt er ansat til mine 'gamle' arbejdsopgaver, som jeg på grund af mine led og ryg ikke kan passe. Jeg føler mig fanget i en forsikringsfælde, fordi jeg møder på arbejde og prøver at passe de opgaver jeg kan og ikke bare sygemelder mig, selvom det medfører, at min aktive dag ikke kun på arbejdspladsen men også hjemme slutter allerede først på eftermiddagen.
>
> Det er muligt på arbejdspladsen at oprette en deltidsstilling, som jeg kan bestride, men som jeg på grund af lønnedgangen og privatøkonomien ikke kan tage imod, en situation jeg har forsikret mig imod ved gennem DSK's brancheforening at tegne forsikring hos Danica Pension."

Efterfølgende har klageren fremsendt Generel Helbredsattest af 21/6 2004 udfyldt af hendes egen læge. Af helbredsattesten fremgår bl.a.:

> "**5. Beskrivelse af funktionsevnen**
> Beskrivelse af patientens sædvanlige arbejdsfunktion med begrundet angivelse af, hvad patienten ikke længere kan påtage sig.
>
> For et år siden var patienten i fuldtidsarbejde og varetog grøntsagsafdeling i familiesupermarked samt confektureafdelingen med udpakning og hyldeplacering af varer. Har i forbindelse med hendes tiltagende ledgener lagt sit arbejde om til kun max. 17

timer/uge, hvor der er indlagt en del pauser, hvor hun sætter sig ned p.g.a. smerter. Hendes arbejde er nu ændret til stående/gående arbejde med vejledning i afdelingen samt varetagelse af indkøb og deltagelse i messer, hvor hun ligeledes kan gå og stå. Hun kan aktuelt ikke løfte varer i længere perioder, da hun får smerter i sin lænd og i sine håndled. Taber ting p.g.a. nedsat kraft i hænderne og fingrene hæver i løbet af dagen, så kassearbejde ikke er muligt, da hun ikke kan håndtere mønter og sedler. Kontorarbejde er afbrudt p.g.a. hun ikke kan sidde ned i længere tid ad gangen og kommer og går til arbejde. Har vanskelighed ved at skrive p.g.a. hun ikke kan tage fat på kuglepen. Husligt arbejde er påvirket af hvilebehov, når hun kommer hjem fra arbejde og herefter genoptager husligt arbejde. Har fri fra arbejde torsdag for at kunne varetage almindelig rengøring i hjemmet.

Rengøringsarbejdet i hjemmet er afbrudt af ca. ½ times varighed, hvor hun skifter til anden funktion og går tilbage til arbejdet igen senere. Kan varetage tøjvask, igen afbrudt med skiftende arbejdsfunktioner. Varer bringes hjem af manden, så hun undgår tunge løft i den forbindelse."

Selskabet har i skrivelse af 23/7 2004 til nævnet fastholdt sin afgørelse. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

"Begrundelsen for dette er, at Danica Pensions lægekonsulenter med speciale i ortopædkirurgi vurderer, at I.V.A.'s erhvervsevne, hverken som butiksassistent eller inden for 'ethvert' erhverv (den generelle erhvervsevne), er nedsat til halvdelen eller derunder.

Ved vurderingen af erhvervsevnen lægger lægekonsulenterne blandt andet vægt på, at der er tale om smerter i begge hænder, fod og venstre hofte. Der er moderate slidgigtsforandringer i begge tommelfingres rodled, mens de øvrige led stort set kun har aldersbetingede forandringer. Erhvervsevnen er påvirket i fysisk tunge erhverv, men ellers ikke. Der er altså tale om beskedne forandringer, og dermed ikke store tegn til sygdom. Disse burde ikke forhindre I.V.A. i at fortsætte som butiksassistent, hvis hun blot skånes for tungt arbejde.

På baggrund af de foreliggende oplysninger er der således ikke belæg for at bevilge præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne på nuværende tidspunkt.

For en god ordens skyld skal det nævnes, at oplysningerne er vurderet af 3 lægekonsulenter inden for specialet.

Vi har også modtaget jeres brev af den 20. juli 2004 med kopi af helbredsattesten af den 21. juni 2004 fra I.V.A.'s læge. Denne attest er forelagt en af Danica Pensions lægekonsulenter, og denne udtaler i den forbindelse, at der ikke er noget nyt i helbredsattesten, hvorfor han ikke finder anledning til at ændre sin tidligere vurdering af I.V.A.'s generelle erhvervsevne."

Selskabet har efterfølgende gennemgået de lægelige oplysninger sammen med ressourceprofilen fra H. Kommune. I skrivelse af 29/9 2004 til nævnet har selskabet bl.a. anført:

"På baggrund af oplysningerne udtaler lægekonsulenten, at der er tale om håndgener gennem 4 år. Der er sikre tegn på gigt, men dog meget beskedne. Der er normal håndknytning. I.V.A. har nu fået rygsmerter, men der er ikke behandlingsaktivitet for disse. Dette er heller ikke nævnt i H.S.' erklæring fra december 2003. Hun har således en let/moderat gigtlidelse i fingrene, og det generelle erhvervsevnetab er ikke reduceret med halvdelen eller derover.

Derfor fastholder vi fortsat, at I.V.A. ikke opfylder betingelserne for bevilling af præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne."

Endvidere har selskabet indhentet en ny speciallægeerklæring af 17/12 2004 udarbejdet af overlæge H.S.. Af erklæringen fremgår bl.a.:

"<u>Konklusion:</u>

Skadelidte synes at have fået flere gener fra fingrene siden sidste speciallægeundersøgelse og der er også kommet lidt forværring i de objektive fund, idet mellemleddene virker tykkere nu og der er begyndt at komme deformering af 2. venstre fingers yderled, og indskrænket bevægelighed i venstre tommels rodled. Udover dette er der følger efter discusdegeneration i lænderyggen med tilbøjelighed til lave lændesmerter, besvær med at sidde og stå i længere, tid af gangen og gå længere afstande. Hun har gener fra fødderne på grund af hallux valgus og forfodsnedsynkning

og knystdannelse, dels ved stortåen og dels på grund af os tibiale exterrium ved indvendige fodrand.

Erhvervsevnen skønnes som følge heraf yderligere nedsat i forhold til foregående undersøgelse. Hun angiver nu at hun arbejder 15 timer ugentlig på flexlønsordning i hendes mands butik, hvor arbejdet er tilrettelagt så hun undgår tungere belastninger og der tages skånehensyn."

I skrivelse af 4/1 2005 til nævnet har selskabet fastholdt sin afgørelse. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

"Som begrundelse for vurderingen udtaler lægekonsulenten blandt andet, at lidelsen i hænderne i sig selv ikke giver en reduktion af den generelle erhvervsevne til halvdelen eller derunder. Generne i nakke, ryg og ben, hvor der stort set er normale undersøgelsesfund, giver intet bidrag til yderligere reduktion af erhvervsevnen."

Klagerens advokat har i skrivelse af 21/1 2005 til nævnet meddelt, at klageren - på baggrund af en grundig undersøgelse fra H. Kommunes side - var blevet bevilget fleksjob med 2/3 løntilskud, hvad også efter advokatens opfattelse må antages at være udtryk for klagerens erhvervsevnenedsættelse. Advokaten bemærker videre, at forsikringen er tegnet under klagerens stillingsbetegnelse som købmand, og at hun har fungeret som leder og medansvarlig for butikken.

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"Hvis forsikrede er midlertidigt uarbejdsdygtig, eller hvis hans arbejdsevne nedsættes længerevarende til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne, udbetales hele forsikringsydelsen.

Er forsikrede midlertidigt halvt uarbejdsdygtig, eller nedsættes hans arbejdsevne længerevarende til mellem 1/2 og 1/3, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen.

…

Midlertidig uarbejdsdygtighed

Ved midlertidig uarbejdsdygtighed forstås, at forsikrede er ude af stand til at passe sit nuværende arbejde.

…

Ved halv midlertidig uarbejdsdygtighed forstås, at forsikrede alene kan passe sit arbejde i et omfang svarende til 1/2 eller mindre. Hvis forsikrede kan passe sit arbejde i større omfang end 1/2, anses han ikke for uarbejdsdygtig.

…

Længerevarende tab af arbejdsevne

Fortsætter forsikrede med at være sygemeldt, og har forsikredes sygdomstilstand stabiliseret sig i et sådant omfang, at hans fremtidige arbejdsevne kan vurderes, foretages en vurdering af, om forsikredes arbejdsevne længerevarende er nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3."

Nævnet udtaler:
Indledningsvis bemærkes, at det er klagerens generelle erhvervsevne, der er afgørende for vurderingen af hendes længerevarende tab af erhvervsevne.

Nævnet finder, at det ved de foreliggende oplysninger om klagerens arbejds- og helbredsforhold er godtgjort, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med i hvert fald 50 %.

Herefter

b e s t e m m e s :

_____

Selskabet, Danica Pension, skal anerkende, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 50 %.

Poul Sørensen
formand